

Nasjonal transportplans sekretariat
ntp.sekretariat@vegvesen.no

01.06.2018

NTP 2022-2033: Rapporten Fremsyn 2050 – trender innen samferdsel frem mot 2050

NHO Transport er en bransje- og arbeidsgiverforening for transportselskaper, tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon. Våre medlemsbedrifter leverer kollektivtrafikkjenester, primært på offentlige anbudskontrakter. Som deltaker i referansegruppen for ny Nasjonal transportplan (NTP) takker vi for muligheten til å kommentere rapporten om trender og fremsyn mot 2050 datert 28.03.18. Det optimale ville vært å få gi innspill før rapporten ble ferdigstilt.

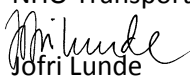
Å synliggjøre hva som kan eller vil skje i perspektivet frem mot 2050 er krevende. Det interessante i NTP-sammenheng er hvordan det offentlige skal forholde seg til utviklingstrekkene, regulere og tilrettelegge for ønsket utvikling med effektiv ressursbruk. Regjeringens Perspektivmelding fra 2017 påpeker at "de neste 10–15 årene vil handlingsrommet i finanspolitikken være langt mindre enn vi er blitt vant til. Når tidsperspektivet forlenges, blir presset på offentlige finanser enda sterkere. Inntektene må opp eller utgiftene ned".

Samfunnsøkonomisk lønnsomhet blir dermed avgjørende for prioriteringene innenfor samferdsel fremover. Rapporten fremhever banetransportens betydning og skisserer at skinnegående løsninger vil spille en enda viktigere rolle fremover. Når det offentlige skal planlegge transportløsning, bør det tas hensyn til investerings- og driftskostnader, fleksibilitet og miljøegenskaper ved de ulike transporttypene. For eksempel bør skinnegående løsninger og elbusser med full fremkommelighet sammenlignes. Denne nyansen for et kostnadseffektivt og fleksibelt kollektivtilbud fremgår ikke i analysen. Skinnegående godstransport bør vurderes opp mot utviklingen innenfor vei- og sjøtransport. Rapporten nevner både hyperloop og lyntog, uten å reflektere nærmere over behovet eller kostnadene til dette.

Rapporten synliggjør en rekke fordeler og muligheter med ny teknologi. Å få empiriske data på hvordan selvkjørende kjøretøyer vil fungere i det norske trafikkbildet blir interessant og viktig. Føreforhold og vegstandard varierer veldig og vil kunne påvirke egnetheten til selvkjørende materiell i ulike deler av landet. Rapporten konstaterer at sjåføyrket blir borte (side 50). I årene fremover vil yrkessjåførrollen være i utvikling. Med gradvis bedre førerstøttesystemer og mer autonome løsninger, blir sikkerhet og service overfor de reisende om bord mer i fokus.

Endringer i arbeidslivet er også belyst, mindre arbeid og borgerlønn skisseres som tiltak i rapporten. Verdien av arbeid er enorm, for enkeltmennesket, bedriftene og samfunnet som helhet, slik NHO poengterte i årskonferansen for 2018. Flest mulig i jobb sikrer velferden vår og et godt samfunn å leve i for alle. Derfor trenger Norge bedrifter som skaper verdier og arbeidsplasser.

Vennlig hilsen
NHO Transport

Jofri Lunde
næringspolitisk sjef